

ԳՈՒՉԱԿԵԱՆ ՏԱՂԵՐ

Ա. ԽՈԽՄԲ

Հանչաք ես հայրէն ասի, որ քաջերն ի քարն ուսուցի.
Դարձայ մուճավաթ բերի, երկընուցըն սուն կապեցի.
Ելայ, ի վերան նրատայ, Աստուծոյ գանգատ մի արի.
Այլ տէր, ամ ի վայր հայէ, խիստ ողորմը բան կու լինի.
Տասըն տարեկան մանուկն ի սիրուն զէտ մոմ կու հալի.
Ոսկորն է պատրոյգ դարձեր, ու կաշին զէտ մոմ 1) կու վառի:

×

Այլ իմ նըռանախալաս որ եկեր ի մեր մահալաս.
Եկիր ու նոր սէր բերիր, ու լրցիր զկրակն ի վըրաս.
Երթամ աղաչեմ զԱստուած, Երր եկիր նա ալւի չերթաս:
Պագիկ մյարեսէտ կուզեմ, խնհ աւատ մեռնիս թէ չըտաս.
Զերեստ երեսիս զընեմ, որ զեկած ճամփատ մոռանաս:

×

Արիք ի ծովափն իջնումք ու ձըկներ որսամք վարըմով.
Առնումք եւ ի տուն տանիմք, լուք եփեմք զինք բարէկ կըրակով.
Զըկներն այլ ինձ հանց ասին, թէ լրցւաւ մեր սիրտ արիւնով.
Երր ես յարեւէս ելնեմ, թող ցամքի զինչ գետ կայ ու ծով:

×

Սըրտիկս երկու զուռ ունի, մէկըն գաղտ ու մէկն ալանի.
Յայն գաղտ զուռն ի զուրս ելայ, լուք զըրտայ հատիկ մի ոսկի.
Ոսկին որ ի յատիս ինկաւ, չէր ինկիր ի ձեռքն ոսկերչի.
Ոչ ձեռքն ոսկերչի ընկեր, ոչ լըսեր ձայնըս կըռանի:

×

Ով որ սիրու տէր մարդուն չող բմի, ինքըն մեռանի.
Իր մահն ի մորին լինի՝ իր բնընին հաղորդ չը ինկնի.
Աղեսն լալական լինի, դայլագուաւն իր հարեղանի.
Շունն այլ իւր մատաղ լինի, լուք աղին զէտ զմոմ վառի:

1) Զեռագիր՝ մոմ:

Երնեկ ես նրան կու տամ որ առեր զիր եարն ու փախեր.
Ոնց որ ըզկարմունն անցեր՝ ջուրն ելեր զկարմունն է տարեր.
Չընիկ՝ և եղեմիկ եկեր՝ զոտւընուն հետն է կորուսեր.
Առեր՝ և ի պաղչան մըտեր, ցորեկով դընչիկն է պագեր:

X

Գիշերս ես ի քուն էի իմ հայալ տեղացն ի վերայ.
Լուսինն էր կամար կապեր իմ ճոհար անձկանս ի վերայ.
Իմ եարն յերազիս եկաւ, ի սիրուն զէտ հարբած եղայ.
Յանկարծ ի քընուս ելայ, լուսի կայ ու խիստ կու ցոլայ:

X

Սիրեմ զատ սիրուն ուներտ, որ լուսինն ի մօտն է գերի.
Պազնեմ զատ բարակ պըռկունքդ որ շաքարն ի մօտն է լեղի.
Թուխ աչքդ եւ թուխ ուներտ զինչ ըզծով կու զարնէ ալին.
Բեռնիկու 1) է ի շիշ նըման, որ վարդի ջըրովն է ի լի:

X

Զոխախովն ի վար կու զի, լուք մէկ մի անուշ ձայն էած.
Դառնամ ի յետիս նայիմ՝ խօշ եարս է կանգներ շար շապկանց.
Չլաշկիկն ալ թուլումուլ կապեր՝ զկէս ճակտին թողեր է ի բաց.
Թուխ աչւին ծարուր քաշեր՝ և այտ քաֆիրտ ելեր յօրինաց:

X

Իմ եար, զուն երդիքդ ի քուն, ծոցըդ լոյտ տայ աստղերուն.
Կամ առ զիս ի ծոցդ ի քուն, կամ տաստուր տուք երթամ ի տուն.
Ո՞չ կ'առնեմ ծոցիկս ի քուն, ո՞չ տաստուր տամ երթաս ի տուն.
Պահեմ սահուն՝ և երերուն, մինչ որ գայ լուսն առաւօտուն:

X

Երկու եարուկ զիս կ'ուզէ ։ չըգիտեմ թէ ո՛րն է սիրուն.
Մէկըն ցորեկւան արեւ, մէկ լուսին մութըն գիշերուն.
Լուսին, ըզքեզ չեմ սիրեր, զու սորվեր ես խոռ կենալուն.
Երթամ զարեզակն սիրեմ, որ ծագէ լուս առաւօտուն:

1) Այսինքն՝ Բերնիկդ

ԱՇ իմ եղբարց արիւն, ապառաժ քարըն կենաս գուն.
Աշերդ է տուռնայ նըման, ո՛չ ի քուն ես, ո՛չ ի արթուն.
Վախիմ թէ ըզքեզ որսան, լուք զըրկեն զիս ի քոյ տեսուն:

×

ԱՇ իմ նոնոփար ծաղիկ, յայտջըրիտ մէջըն կու կենաս.
Զջուրըն քեզ պատճառ արիր, ի սիրուտ քան զուռ կու զողաս:
Գամ ջուրտ ի քենէ կտրեմ, որ տակէտ ի վեր չորանաս,
Յաշացս քեզ առու հանեմ, ըքեզ ջըրեմ որ պայծառանաս:

×

Իմ բարձրագընաց լուսին որ կ'երթաս գիշերն անիհուն.
Շատ երդիք ի վար հայիս, շատ կուզալ տեսնուս գու ի քուն.
Զկոճկիկն այլ արձակ արեր, լոյս դըպեր ի մէջ ծըծերուն.
Շառաւիղն յերկինքն ելեր՝ խաւարեր լոյսն աստղերուն:

×

Իմ բարձրագնաց 1) լուսին, շատ բարե տանիս իմ եարին.
Բարեւըն տեսնում տանիմ, չեմ գիտեր զտունըն կողալին:
Գընա՛ ի վերայ թաղին բարձըր պատ ու ծառն ի մի՞նին.
Նըստեր ի ծառին չըքին, կու խըմէ ի լուրջ ապիկին.
Խըմէ ու հայրէն կ'ասէ, թ'ինչ աղէկ է սէրն ու գինին:

Հրատ. Հ. Ն. Ակինեան

1) Զեռազիր՝ բարձրդնա:

